

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.172/2011/8.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2011. június 16. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A jelentős értékre elkövetett sikkasztás büntette miatt folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pesti Központi Kerületi Bíróság 302.B.VI-VII.36.651/2008/74. számú ítéletét és a Fővárosi Bíróság 26.Bf.VI-VII.9.857/2009/16. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az eljárást megszünteti.

Az alapeljárásban felmerült 136.040.- (egyszázharminchatezer-negyven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A bűnügyi költség címén befizetett összeget a terheltnek a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkor törvényes kamatával együtt visszatéríteni rendeli.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2009. szeptember 7. napján kihirdetett 302.B.VI-VII.36.651/2008/74. számú ítéletével a terhelt bűnösségét sikkasztás büntettségében (Btk. 317. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont) állapította meg. Ezért őt 1 év 5 hónap börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. Egyben elrendelte a Miskolci Városi Bíróság 1.B.1603/2002/29. számú ítéletével kiszabott 1 év 6 hónap börtönbüntetés végrehajtását, rendelkezett a polgári jogi igény és az illeték megfizetéséről.

Az elsőfokú bíróság által megállapított - a másodfokú bíróság által kiegészített és helyesbített - ítéleti tényállás lényege szerint: a terhelt, mint az L. Kft. ügyvezetője, a cég nevében 2003. március 10. napján a C. Rt-vel 58 hónapos futamidőre pénzügyi lízingszerződést kötött egy 5 millió forint értékű gépkocsi megvásárlására. Ekkor 2.500.000.- forintot a terhelt befizetett. A C. Rt. 2003. március 13-án a szerződés biztosítékeként N. A. M.-mel, az L. Kft. egyik tagjával, készfizetőkezesi szerződést is kötött.

A megkötött lízingszerződés elválaszthatatlan részét képezte - annak hatálybalépésekor érvényes - a Gépjármű Pénzügyi-Lízing Általános Szerződési Feltételek IV/17. pontja, melyet a terhelt is elfogadott. Eszerint a lízingszerződés teljes futamideje alatt a gépjármű tulajdonjoga a lízingbe adót illeti meg. Az Általános Szerződési Feltételek ezen túlmenően pontosan szabályozza a lízing futamideje alatt az autó használatát, javíttatását, karbantartását, valamint a lízingszerződés felmondásának okait.

A terhelt 2004. július 20. napjáig a lízingdíjakat folyamatosan kiegyenlítette. Ezt követően azonban nem fizetett, ezért a C. Rt. a szerződést először 2004. szeptember 15. napján, majd 2005. október 19. napján ismételten felmondta.

A terhelt 2005. év első felében, - pontosabban meg nem határozható időpontban - annak ellenére, hogy a szerződés felmondásáról tudott, a gépkocsit javításra átadta K. Á. autószerelőnek. 2005. nyarán K. Á. autószerelő a gépkocsit a terheltnek visszaadta. A terhelt a járművet - a felmondás ellenére - nem szolgáltatatta vissza a sértettnek, és a kft. a fennálló követelést sem egyenlítette ki. A gépkocsi további sorsa ismeretlen.

A másodfokon eljáró Fővárosi Bíróság a 2010. május 27. napján jogerős 26.Bf.VI-VII.9.857/2009/16. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. A terhelt cselekményét sikkasztás büntettségének (Btk. 317. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés a) pontja) minősítve, a szabadságvesztés időtartamát 1 évi börtönbüntetésre enyhítette. A magánfél polgári jogi igényét egyéb törvényes útra utasította, mellőzte az eljárási illeték

megfizetésére való kötelezést, rendelkezett a bűnügyi költség viseléséről.

A jogerős ügydöntő határozat ellen a terhelt meghatalmazott védője által előterjesztett felülvizsgálati indítvány indokai szerint a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével került sor, mivel a sikkasztás törvényi tényállási elemei nem valósultak meg. A terhelt nem gyakorolta szándékosan jogellenesen a tulajdonost megillető rendelkezési jogot, és a gépkocsit sem tulajdonította el. Az eljárás bírósága a tényállást kellően nem derítette fel, ezért az ebből eredő jogkövetkeztetés is téves. Mindemellett abszolút hatályú eljárási szabálysértést követett el a bíróság, amikor annak ellenére, hogy a terhelt ragaszkodott meghatalmazott védője jelenlétéhez, az ő távollétében tartotta meg a tárgyalást. A törvénysértő módon kirendelt, felkészületlen jelölteket küldő ügyvédi iroda által előidézett helyzet olyan, mintha védő nem lenne jelen a tárgyaláson.

Mindezekre figyelemmel a védő elsődlegesen a terhelt felmentését, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és új eljárás lefolytatásának az elrendelését indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség BF.715/2011/1. számú átiratában foglaltak szerint az előterjesztett felülvizsgálati indítvány alapos. A felülvizsgálat során irányadó tényállásból nem állapítható meg, hogy a terhelt a rábízott idegen dologgal sajátjaként rendelkezett. A bíróság a bűnösségre vont következtetés és a cselekmény jogi minősítése tekintetében indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, ami az ítélet felülbírálatra alkalmatlanságát eredményezte (Be. 373. § (1) bekezdés III. a) pontja). Ugyanakkor a felülvizsgálati indítványban hivatkozott - a védő távollétével kapcsolatos - eljárási szabálysértés nem állapítható meg. A felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozat hatályon kívül helyezését és az eljárás bírósága új eljárás lefolytatására utasítását, továbbá az indítvány elbírálásáig a megtámadott határozat végrehajtásának félbeszakítását indítványozta.

A Legfelsőbb Bíróság a Be. 420. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott, melyen a védő és a Legfőbb Ügyészség képviselője írásban előadottakkal egyezően szólalt fel.

A Legfelsőbb Bíróság - előre bocsátva, hogy a megtámadott határozatot felülvizsgálati okot jelentő eljárási szabálysértés miatt akkor is felülbírálja, ha az indítványt nem ebből az okból nyújtották be (Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja, 423. § (5) bekezdés) - megállapította, hogy a felülvizsgálat alapját képező ügyben a Be. 373. § (1) bekezdés I. c) pontjában meghatározott eljárási szabálysértés valósult meg, a bíróság törvényes vád hiányában járt el.

A Be. 2. § (2) bekezdéséből kitűnően a törvényes vádnak a megvádolt személy „büntető törvénybe ütköző cselekményét” kell tartalmaznia.

Az adott ügyben benyújtott vádirat szerint a C. Rt sértett az L. Kft-vel kötött szerződést - 2.468.081.- forint lízingdíj tartozás miatt - 2004. szeptember 15. napjával azonnali hatállyal felmondta... „A terhelt a lízingelt járművet a felmondás közlését követően nem adta le a sértett részére, a gépjármű használatát - a gépkocsi 2005. évben bekövetkezett eltűnéséig - annak ellenére, hogy az L. Kft. kizárólagos birtoklási és használati joga megszűnt, N. A. részére a továbbiakban is engedélyezte, így a gépjárművel sajátjaként rendelkezett.” (B.VI-VII.3069/2006/8-I.).

Az irányadó ítéleti tényállás szerint a terhelt a javításra átadott gépkocsit 2005. nyarán visszakapta, az 2005. szeptember 29-én az ingatlanán állt. Ezt követően az autó sorsa ismeretlen.

Az 1978. évi IV. törvény (Btk.) 317. § (1) bekezdése szerinti sikkasztást az követi el, aki a rábízott idegen dolgot jogtalanul eltulajdonítja, vagy azzal sajátjaként rendelkezik.

A sikkasztás bűncselekményének elkövetési magatartásai közül a jogtalan eltulajdonítás a tulajdonosi jogok végleges elvonását jelenti.

A járművet illetően sem a vád, sem az ítélet nem tartalmaz olyan tény, amely a terhelt általi eltulajdonításnak felelne meg. A gépkocsi - szerződésben foglaltaktól eltérő - megjavíttatása, a lízingszerződés felmondását követő le nem adása, a kft. egyik tagja által történő használata nem tekinthető a törvényi tényállásban megkívánt sajátjakénti rendelkezésnek.

A vád törvényessége, illetve annak hiánya (a Be. 2. § (2) bekezdés szerinti feltételek megléte) önmagában a vád tartalma alapján vizsgálendő. A vád perjogi rendeltetése, hogy a bíróság számára a büntetőjogi felelősség kérdésében való érdemi vizsgálat, illetve döntés lehetőségét biztosítsa, ekként a bizonyítási eljárás, az anyagi jogi értékelés alapját képezze. Ezért, ha a vád tartalma oly mértékben hiányos, hogy az anyagi jogi értékeléshez nem ad alapot, akkor a bíróságnak sem érdemi vizsgálatra (bizonyítás lefolytatására), sem érdemi döntésre nincs lehetősége. Az ilyen vád tartalmi hiányossága miatt - bár kifejezi a terhelt büntetőjogi felelősségre vonása iránti igényt - érdemi elbírálásra alkalmatlan.

A kifejtettek alapján a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jelen ügyben a benyújtott ügyész vád sem tartalmaz olyan cselekményt a terheltet illetően, amely megalapozná a sikkasztás bűncselekménye valamennyi tényállási eleme megvalósulásának megállapítását.

A Legfelsőbb bíróság - mivel a felülvizsgálati indítvánnyal

megtámadott határozat meghozatalára a Be. 373. § (1) bekezdés I. c) pontjában meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor, a Pesti Központi Kerületi Bíróság és a Fővárosi Bíróság ítéletét a Be. 428. § (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a terhelttel szemben az eljárást megszüntette.

A Be. 585. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelően rendelkezett a bűnügyi költség címén befizetett összeg visszatérítéséről.

Egyben a Legfelsőbb Bíróság a terheltet a Be. 583. § (1) bekezdése szerint tájékoztatta arról, hogy a rendkívüli jogorvoslat eredményeképpen hozott jogerős megszüntető végzés kihirdetésétől számított hat hónapon belül terjeszthet elő kártalanítási igényt (Be. 580. § (1) bekezdés II. b) pontjára figyelemmel). E határidő elmulasztása jogvesztő.

A Be. 3. §-ának (4) bekezdése kizárja a Legfelsőbb Bíróság határozata elleni fellebbezés lehetőségét, felülvizsgálatnak pedig a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja alapján nincs helye.

Budapest, 2011. június 16.

Dr. Schäfer Annamária s.k. a tanács elnöke, Dr. Csere Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

*tisztviselő
Bn*